

Così fan tutte (Wolfgang Amadeus Mozart)

On passa l'acció

A Nàpols, a finals del segle XVIII.

Personatges

Ferrando/Sempronio	oficial de l'exèrcit
Guglielmo/Tizio	oficial de l'exèrcit
Don Alfonso	filòsof
Dorabella	promesa de Ferrando
Fiordiligi	promesa de Guglielmo
Despina	criada de les dues joves

Resum argumental

Acte primer

En un cafè proper a la badia de Nàpols, els oficials Ferrando i Guglielmo discuteixen amb el seu amic, el vell filòsof Don Alfonso, sobre la fidelitat de les dones. El filòsof opina que la fidelitat de les dones és com l'au fènix: tothom sap que existeix, però ningú no sap on ni com.

Aleshores, els tres homes fan una juguesca. Ferrando i Guglielmo s'hauran de sotmetre a la prova que els proposa Don Alfonso: si al cap de 24 hores Dorabella i Fiordiligi, les respectives promeses dels dos joves, continuen sent-los fidels, Don Alfonso pagarà 100 escuts als dos amics. En cas contrari, ells hauran de pagar aquesta quantitat. Don Alfonso posa com a condició que Guglielmo i Ferrando facin tot allò que ell els digui. Els dos joves, eufòrics, juren respectar l'acord.

Les dues germanes, Fiordiligi i Dorabella, estan a casa seva i contempen encisades els retrats dels seus promesos, Guglielmo i Ferrando. Arriba aleshores Don Alfonso, que fingeix estar desolat perquè els promesos de les joves han d'anar a la guerra.

De sobte, apareix un escamot de soldats
lloant les virtuts de la vida militar.
Ferrando i Guglielmo s'acomiaden de les seves promeses.
Mentre el vaixell salpa, Don Alfonso, Dorabella i Fiordiligi
imploren que el vent bufi suau
i dugui els amants i amics a bon port.

Despina, criada de les dames, intenta convèncer-les
que no cal plorar per dos homes que, segur, tornaran.
Dorabella rebutja l'optimisme de la serventa i plora desesperada.

Poc després, Don Alfonso parla amb Despina
i, a canvi d'una moneda d'or,
li demana que segueixi les seves instruccions
per introduir dos homes nous a casa de les seves mestresses.
De fet, són Guglielmo i Ferrando disfressats de nobles albanesos
i que es presenten com a Tizio i Sempronio.
L'objectiu és que cada un d'ells
conquisti la promesa del seu amic.

Les dues noies, quan veuen els nouvinguts, intenten fer-los fora,
però Don Alfonso els presenta com dos grans amics seus
i demana hospitalitat a les dues noies.

Els intents de seducció dels falsos albanesos
topen amb la negativa de Dorabella i Fiordiligi.

Quan elles se'n van, els seus amants riuen,
satisfets i convençuts que elles els seran fidels.
Però Don Alfonso els assegura
que abans no acabi el dia canviaran d'opinió.
I és que els reserva una altra prova:
Tizio i Sempronio hauran de fingir que prenen un verí,
desesperats perquè elles no corresponen al seu amor.

Quan cauen a terra, Despina, disfressada de metge,
els passa per tot el cos un tros de ferro
que segons diu té propietats curatives.

Després, demana a Dorabella i Fiordiligi que facin un petó als dos joves. Les noies s'hi neguen, però els seus sentiments i conviccions de fidelitat comencen a trontollar.

Acte segon

Fiordiligi i Dorabella es troben amb Despina i comenten que comencen a sentir-se atretes pels nouvinguts. Ni que sigui per jugar, decideixen deixar-se festejar. Dorabella escollirà Tizio, és a dir, Guglielmo, (a qui no reconeix com a promès de la seva germana) i Fiordiligi a Sempronio (Ferrando).

Al jardí de la casa, Dorabella passeja amb Guglielmo i Fiordiligi amb Ferrando. Dorabella i el fals Tizio s'abracen i ell li lliura una medalla amb el seu retrat, que substituirà el de Ferrando.

Aquest, per la seva banda, passeja amb Fiordiligi, però ella el rebutja. Content de comprovar que es manté fidel al seu amic, corre a explicar-li. Però Guglielmo li confessa que Dorabella no ha tingut amb ell la mateixa actitud. Ferrando es desespera.

Poc després de sentir les recomanacions de Dorabella sobre els plaers de l'amor, Fiordiligi decideix anar al camp de batalla per trobar-se amb Guglielmo. Però mentre fa els preparatius, apareix Sempronio (Ferrando) i ella acabarà caient als seus braços, sense reconèixer la seva veritable identitat.

Tot és doncs a punt per a un fals casament i perquè Don Alfonso constati que ha guanyat l'aposta.

Es comencen a celebrar les noces
entre Tizio/Dorabella i Sempronio/Fiordiligi.
Els convidats canten les virtuts de les dues parelles
i apareix un notari (Despina disfressada).

Quan signen els documents de casament, se sent una banda militar.
Don Alfonso anuncia que Ferrando i Guglielmo tornen de la guerra.
La indignació dels oficials explota
quan veuen els contractes signats per les seves promeses.

Fiordiligi i Dorabella intenten excusar-se,
però ells demanen venjança.
Finalment, Don Alfonso destapa la trama.
Fiordiligi i Dorabella s'adonen que cadascuna d'elles ha flirtejat
amb el promès de l'altra,
quan Ferrando i Guglielmo es treuen els vestits i bigotis postissos.

Despina també queda consternada pel maquiavèlic joc
de Don Alfonso, que ha demostrat que la fidelitat
entre les parelles pot trontollar i desaparèixer.

Els textos de Lectura Fàcil segueixen
les directrius internacionals de l'IFLA
(International Federation of Library Associations
and Institutions) quant al llenguatge, el contingut
i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.
L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil.